

Nauka o organizacji

wprowadzenie

1. Organizacja

- przegląd definicji

OBRAZY ORGANIZACJI

Gareth Morgan

Wprowadzenie:

Organizacje są złożonymi i pełnymi paradoksów zjawiskami, które można rozumieć na wiele różnych sposobów.

Wiele naszych, przyjmowanych za oczywiste, koncepcji dotyczących organizacji ma charakter metaforyczny, nawet gdybyśmy ich za takie nie uznawali.

G. Morgan

ORGANIZACJA

przeгляд definicji

1. ZARZĄDZANIE (administrowanie, przewodzenie) implikuje „coś” czym zarządzamy (administrujemy). Tym „czymś” (zazwyczaj?) jest **ORGANIZACJA**.
1. Typowe organizacje to: przedsiębiorstwa (firmy), instytucje (szkoły, armie, kościoły, stowarzyszenia)
1. Organizacje są jednostkami społecznymi (lub grupami ludzi), rozmyślnie tworzonymi i przekształcanymi dla realizacji określonych celów [Etzioni].

ORGANIZACJE są takie jak ludzie którzy je tworzą.

ORGANIZACJA

przeгляд definicji

ORGANIZACJA jest [Ch. Argyris]:

- ✓ wielością części,
- ✓ z których każda dąży do osiągnięcia szczegółowego celu (celów)
- ✓ i które utrzymują się dzięki wzajemnym powiązaniom,
- ✓ jednocześnie przystosowując się do środowiska zewnętrznego
- ✓ i przez to utrzymując stan wzajemnego powiązania części.

ORGANIZACJA

przeгляд definicji

CECHY organizacyjności [Bednarski]:

- ✓ Tworzy **zbiór elementów**;
- ✓ Zawiera **sieć wzajemnych powiązań** dla tych elementów (strukturę, hierarchię),
- ✓ **Posiada granicę** – punkt styku organizacji z otoczeniem zewnętrznym.
- ✓ Posiada **CEL**;
- ✓ Składa się z **powtarzalnych wspólnych działań** – aspekt współpracy

ORGANIZACJA

przeгляд definicji

Organizacje charakteryzują się [Bielski]:

- 1. podziałem pracy**, władzy i przepływu informacji, który nie jest przypadkowy ani tradycyjny, lecz rozmyślnie zaplanowany, aby służył realizacji określonych celów;
- 2. obecnością jednego lub więcej ośrodków władzy**, który(e) kontroluje(a) zgodne wysiłki organizacji i skierowuje(a) je na ich cele;
- 3. substytucyjnością personelu**, tzn. osoby niezadowolające mogą być usunięte, a ich zadania powierzone innym.

ORGANIZACJA

przeгляд definicji

Organizacja w perspektywie prakseologicznej:

1. **rzeczowym** – mającej realny byt w przestrzeni i czasie. Organizacja (rzecz zorganizowana) – twór społeczny (instytucja), w której skład wchodzi ludzie i ich aparatura [J. Zieleniewski];
1. **atrybutowym** – cechy złożonych całości (cechy rzeczy). Organizacja to pewien szczególny rodzaj stosunków części do siebie i do złożonej z nich całości; stosunek ten polega na tym, że części współprzyczyniają się do powodzenia całości [T. Kotarbiński].
1. **czynnościowym** - odnosi się do czynności organizowania. W tym ujęciu organizacja to tworzenie lub przekształcanie zorganizowanych całości.

ORGANIZACJA

przeгляд definicji

Organizacja w antropologii społecznej [Malinowski]:

1. **Kultura jako dzieło człowieka** i jako środek, za pomocą którego człowiek osiąga swoje cele – środki, który pozwala mu żyć, osiągnąć pewien poziom bezpieczeństwa, komfortu i szczęścia, środek który daje mu siłę i pozwala osiągnąć wyższy poziom życia niż zwierzęcy.
2. **Ludzie w dążeniu do osiągnięcia celu organizują się.** W każdej zbiorowości zarówno prymitywnej, jak cywilizowanej pojawiają się zorganizowane zachowania ludzi.
3. Podstawową jednostką działania ludzi połączonym wspólnym celem jest **instytucja**.

1. **Bez organizacji nie ma kultury, każde zjawisko kulturowe jest równocześnie zjawiskiem organizacyjnym.**

ORGANIZACJA

przeгляд definicji

Organizacja w antropologii społecznej [Malinowski]:

Przedstawione tezy (antropologia społeczna) potwierdzają kulturowy wymiar organizacji.

Jednakże opracowanie modelu organizacji w perspektywie kulturowej w oparciu o biologiczne potrzeby człowieka może budzić zastrzeżenia u socjologów nurtu humanistycznego: F. Tönnies, M. Weber, S. Ossowski, S. Nowak, F. Zaniecki.

Modele kulturowe, badanie kultury powinno odnosić się do specyficznosci ludzkiej odrębności ontologicznej, jak też do specyfiki jego zachowań społecznych.

W innym przypadku będziemy mogli mówić o tzw. biologizacji człowieka jako niepowtarzalnego w swoim wymiarze indywiduum i wytworzonego przez niego świata kultury.

ORGANIZACJA

przeгляд definicji

Organizacja a otoczenie:

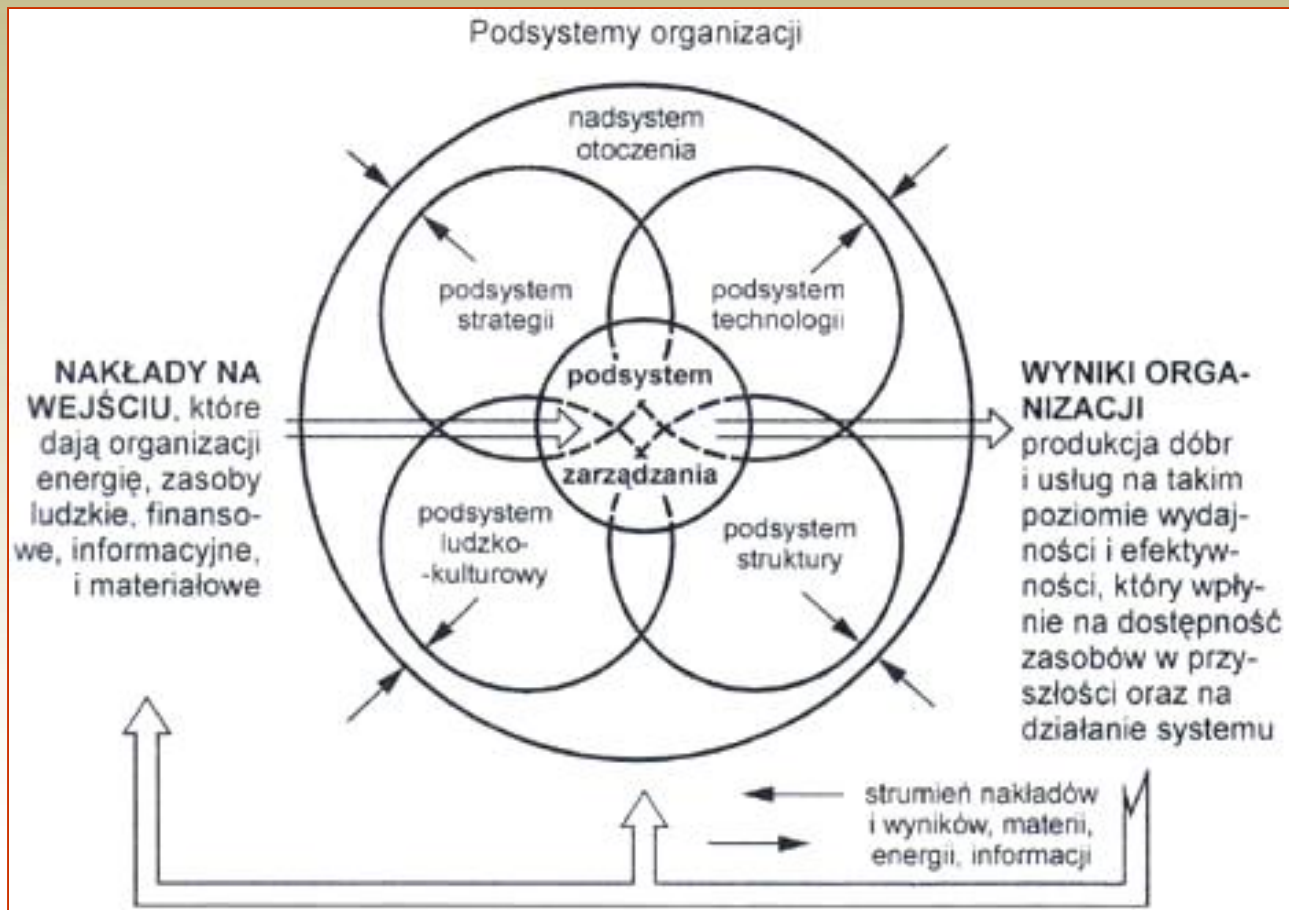
W podejściu sytuacyjnym istotną rolę odgrywa środowisko zewnętrzne organizacji (otoczenie organizacji) - tworzą je elementy, które nie wchodzą w jej skład, ale są z nią w wieloraki sposób powiązane. Wyróżniamy:

- 1) **Otoczenie wewnętrzne** - zarząd, pracownicy, kultura organizacyjna (wartości);
- 2) **Otoczenie zewnętrzne:**
 - bliższe (celowe) - klienci, dostawcy, konkurenci, instytucje,
 - dalsze (ogólne) - otoczenie makroekonomiczne, technologiczne, socjokulturowe, prawno-polityczne i międzynarodowe.

ORGANIZACJA

przeгляд definicji

Organizacja a otoczenie (teoria systemów):

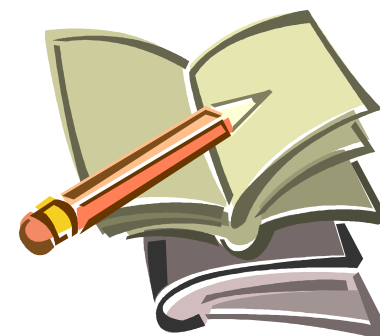

ORGANIZACJA

podsumowanie

Podstawowe założenie/ paradygmat teorii organizacji:

Chodzi o potraktowanie
ORGANIZACJI
jako szeroko rozumianego
systemu społecznego, systemu stosunków
wewnętrznych i zewnętrznych,
funkcjonującego w realnych warunkach i
ograniczeniach materialnych i społecznych.
G. Morgan

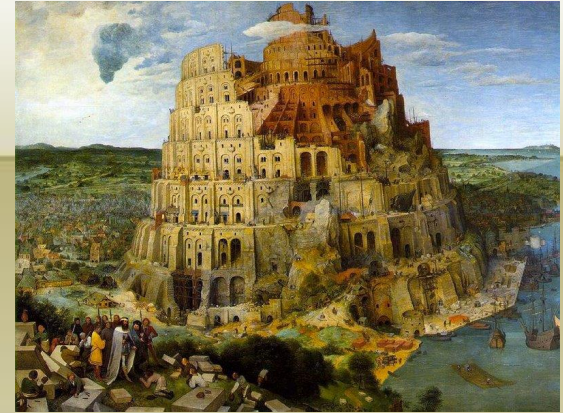
Zadanie

Dr Marian Krupa

ORGANIZACJA

Ćwiczenie

ZADANIE:

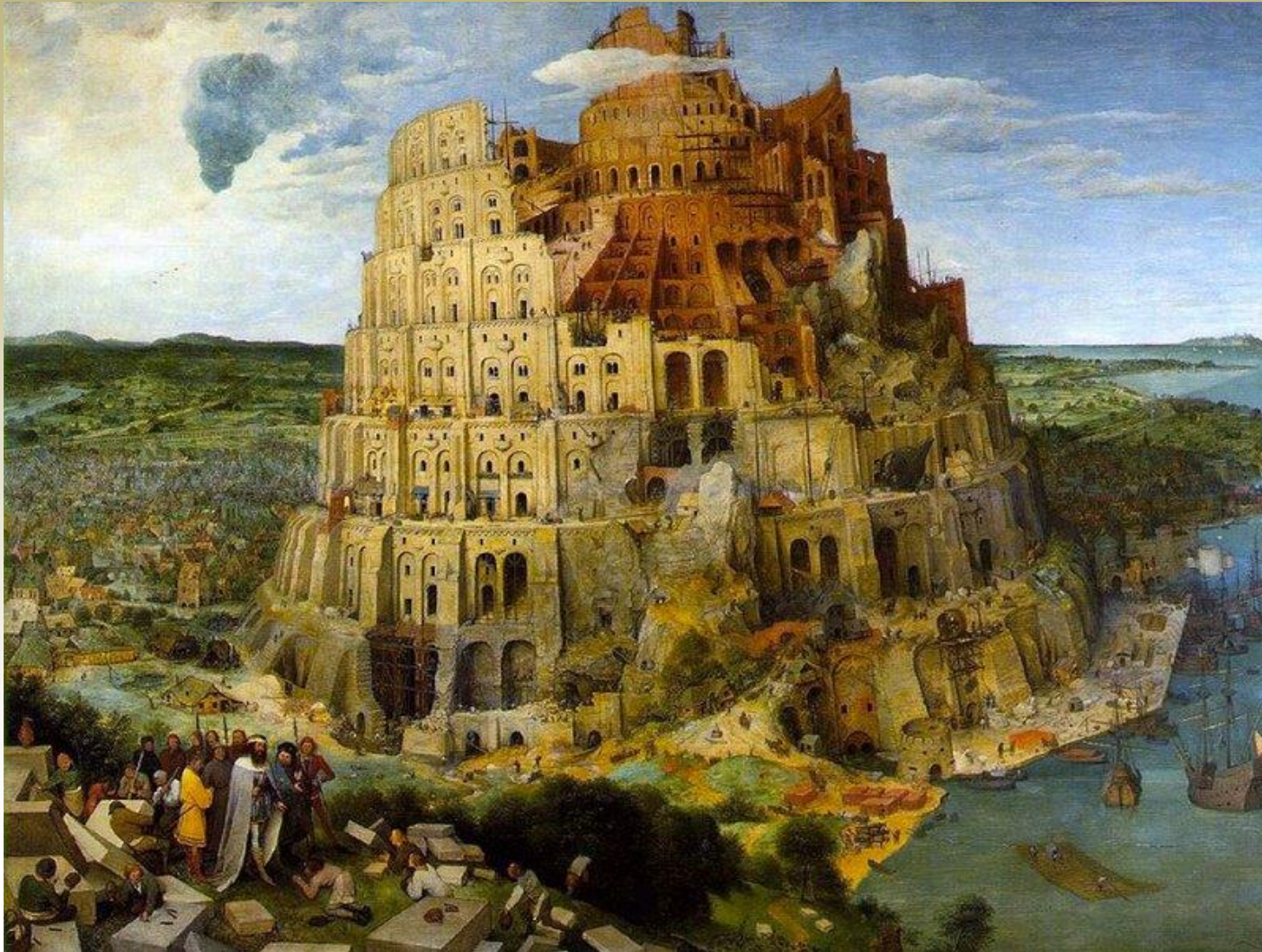
PYTANIA:

1. Czy wieża Babel jest organizacją?
2. Na podstawie cech organizacyjności [Bednarski] dokonaj usystematyzowanej analizy.
3. Jaka poznana definicja (model administracyjny, biznesowy, inny) najlepiej opisuje wieżę Babel?

ORGANIZACJA

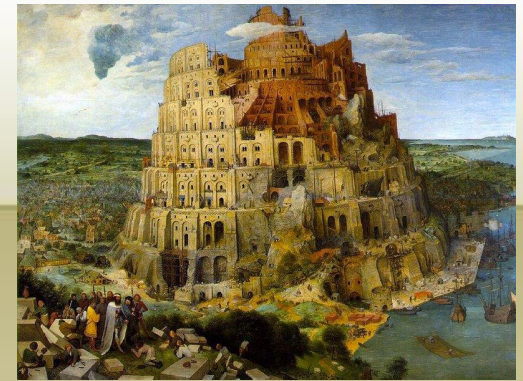
podsumowanie

Czy wieża Babel jest organizacją?

ORGANIZACJA

zamiast podsumowania

Teoria jest wtedy, kiedy wszystko wiemy a nic nie działa.

*Praktyka jest wtedy, kiedy wszystko działa
ale nikt nie wie dlaczego.*

*Wieża Babel łączy teorię z praktyką:
Tutaj nic nie działa i nikt nie wie dlaczego!*

Autor nieznany

Pytania ?